

Κοντά στον Χριστό

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 36ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2007

Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου αἰτία σωτηρίας καὶ ἐθνικῆς ἐλευθερίας

Ἡ 25η Μαρτίου ἀποτελεῖ διπλὴ γιορτὴ γιὰ τὸν ἑλληνισμό. Δυὸ εὐαγγελισμοὶ σὲ μία μέρα. Καὶ οἱ δυὸ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ ἓνας μᾶς ἔπεισε γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Θεοανθρώπου, ὁ ἄλλος γιὰ τὸν ἐρχομὸ τῆς λευτεριᾶς.

Ἡ λέξι «εὐαγγελισμὸς» σημαίνει καλὴ ἀγγελία, καλὴ εἶδηση. Πρόκειται γιὰ τὴν πληροφορία ποὺ δόθηκε μὲ τὸν Ἀρχάγγελο ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ θά ἐνσαρκωθεῖ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Οὐσιαστικὰ πρόκειται γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ὑπόσχεσης τοῦ Θεοῦ, ποὺ δόθηκε μετὰ τὴν πώση τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας. Γι' αὐτὸ, ἡ πληροφορία τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μεγαλύτερη εἶδηση μέσα στὸν κόσμο.

Ἦταν μία ὀλοφώτεινη μέρα ἐκείνη ποὺ ὁ ἀρχάγγελος κατέβηκε στὴ γῆ καὶ ἀφοῦ διάλεξε τὴν ἀγνότερη γυναῖκα ἀπὸ ὅλες, τὴν Παναγία μας, τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι ἐκείνη εἶχε ἐπιλεγεῖ γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ Θείου

Σχεδίου γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Τὸ μυστήριό ποὺ ὅλοι οἱ ἀνθρωποὶ αἰῶνες ἀγνοοῦσαν φανερώθηκε. Τὸ σχέδιο ποὺ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶχε πρό καταβολῆς κόσμου συλλάβει γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ἀποκαλύπτεται ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ.

Τόσους πολλοὺς αἰῶνες μακριὰ ἀπὸ τὸν Παράδεισο, ὁ ἀνθρωπος εἶχε ἀποξενωθεῖ ἀπὸ τὸν Δημιουργό του καὶ χρειαζόταν αὐτὴ τὴν τεράστια ἐκδήλωση τῆς Θείας Εὐσπλαχνίας γιὰ νὰ ξαναβρεῖ τὸ δρόμο του πρὸς τὴ Λύτρωση. Τόσο πολὺ χρόνο ζώντας μέσα στὰ σκοτάδια τῆς ἀγνοίας, τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τῆς ἀπώλειας, ὁ ἀνθρωπος εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη τὴν ἐπανασύνδεσή του μὲ τὸν

Πλάστη καὶ τὴν κατανίκηση τοῦ μέχρι τότε ἀήτητου θανάτου.

Εἶναι πραγματικὰ ἀφάνταστη μεγαλοθυμία τοῦ Θεοῦ μας, ποὺ συγχωρώντας ἐκεῖνο τὸ ὑπερφύαλο καὶ τόσο ἀδικαιολόγητο «προπατορικὸ ἁμάρτημα» τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας,

ἦρθε στή γῆ παίρνοντας σάρκα καί ὀσᾶ, μέ σκοπό νά θυσιασεῖ ἀνάγια. Νά τιμωρηθεῖ Ἐκεῖνος μέ τήν σκληρότερη τιμωρία γιά νά ἐξιλωθεῖ ἡ ἀνθρωπότητα.

Αὐτό τό χαρμόσυνο ἀγγελμα, αὐτή ἡ καλή ἀνακοίνωση ὅτι ὁ Θεός συγχώρησε τόν ἀνθρωπο καί στέλνει τόν μονογενή Υἱό του γιά νά σηκώσει στούς ἀναμάρτητους ὤμους του ὅλη τήν ἁμαρτία τοῦ κόσμου, στάθηκε ὁ εὐτυχισμένος Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου.

Πόση ταραχή, πόσο δέος, θά πρέπει νά αισθανθῆκε ἡ ἀγνή ἐκείνη κόρη, ὅταν ὁ ἄγγελος τῆς ἀνακοίνωσε τόν ἀπώτερο σκοπό τῆς ὑπαρξῆς της, ὅταν κατανόησε ὅτι ὁ καρπός τῶν σπλάχνων της θά ἦταν ὁ Λυτρωτής, ὁ Μεσσίας, ἐκεῖνος πού θά νικούσε τόν θάνατο μέ θάνατο.

Ἡ ἀπάντηση τῆς Παναγίας στό ἀγγελμα τοῦ Ἀρχαγγέλου ὅτι θά ἀξιωθεῖ νά γεννήσει τόν Χριστό ἦταν ἐκφραστική: «*Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου*» (Λουκ. 1,38), δηλαδή εἶμαι μιά δούλη τοῦ Κυρίου ἄς γίνει τό θέλημά σου σ' ἐμένα ὅπως μοῦ τό εἶπες. Ἀπό τή στιγμή αὐτή πού ἡ Παναγία μας ὑπακούει ἀπλά καί ταπεινά στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὀλόκληρο τό ἔργο τῆς σωτηρίας ἀμέσως πραγματοποιήθηκε. Ὁ Θεός πῆρε ἐπάνω Του ὡς ἐνδυμασία τήν ἀνθρώπινη φύση καί ἡ Παρθένος ἔγινε μητέρα Του.

Ἡ Παναγία ἔδωσε μία υπόσχεση στόν Θεό καί δέν τήν ζέχασε σέ καμιά φάση τῆς πορείας της. Πόση δύναμη ψυχῆς, τί ἀποθέματα ἐμπιστοσύνης στόν Θεό, προϋποθέτει μία τέτοια στάση ζωῆς! Ἀποδέχεται τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ὅταν ἀκόμη βρίσκεται κάτω ἀπό τόν Σταυρό τοῦ Υἱοῦ της. Δέ διαμαρτύρεται. Δέν παραπονιέται. Τό σπουδαιότερο, δέν ἀμφιταλαντεύεται. Στέκει πλάι στόν Σταυρό ὀρθια, πονεμένη βαθιά, ἀλλά καρτερική. Περιμένει μέ ὑπομονή, μέ ἐλπίδα καί μέ πίστη τό σωτήριο σχέδιο τοῦ Θεοῦ, πού ξεκίνημά του εἶχε τόν εὐαγγελισμό, νά ἐξελιχθεῖ ὡς τό τέλος του.

Ἡ Παναγία μας ἔτσι ἔμεινε, πέρα γιά πέρα πιστή στήν υπόσχεσή της: «*Ἰδοὺ ἡ δούλη*

Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Ὅχι μέ λόγια, ἀλλά μέ τήν εὐθυγράμμιση τῆς ζωῆς της στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅσο καί ἂν αὐτό πολλές φορές, ἐκρυβε πόνο καί δάκρυ. Ἐδῶ ἀκριβῶς εἶναι καί τό μεγαλεῖο της!

Χαρμόσυνο εἶναι τό γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γιατί θά γεννηθεῖ ὁ Λυτρωτής καί ὑπάρχει ἡ αἰώνια σωτηρία. Ὅμως, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἔχουμε ἕνα πρόσθετο λόγο νά χαιρόμαστε. Γιατί κατά τήν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὁ Θεός ἔβαλε τήν ὑπογραφή Του γιά τήν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ἀπό τόν Τούρκικο ζυγό.

Τί μεγάλη ἐμπνευση ἀλήθεια νά ξεκινήσουν οἱ πρόγονοι μας τόν ὑπέρ πάντων ἀγώνα τους τή μέρα ἀκριβῶς πού ἡ Ἐκκλησία μας διάλεξε νά γιορτάζει τό χαρμόσυνο μήνυμα τοῦ ἔρχομου τοῦ Θεανθρώπου! Ἔτσι ὅπως στέναζε ἡ ἀνθρωπότητα παγιδευμένη στά σκοτάδια τῆς ἁμαρτίας, ἔτσι ὑπέφερε καί τό ἑλληνικό γένος, σέ μιά σκλαβιά ὄχι καί πολύ πιο διαφορετική, γιά τετρακόσια ὀλόκληρο χρόνια. Κι ἦταν ἄμεση ἀνάγκη νά τινάζει τά δεσμά αὐτῆς τῆς ἀβάσταχτης δουλείας. Μιάς δουλείας πού σάν μαῦρο σύννεφο εἶχε σκεπάσει τή χώρα μας καί γιά αἰῶνες κατὰ πνεύμα κάθε φωνή ἀντίδρασης, κάθε προσπάθεια ξεσηκωμοῦ.

Οἱ ἥρωες πρόγονοί μας πῆραν τά ὅπλα κατά τῶν Τούρκων κατακτητῶν καί σπληνιγμένοι στή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου νίκησαν καί ἐδιώξαν τό βάρβαρο Τοῦρκο. Ἡ πίστη τῶν Ἑλλήνων θαυματουργοῦσε. Ἡ Ἑλλάδα ἐλευθερώθηκε καί ὁ ἐχθρός κατατροπώθηκε.

Ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου εἶναι αἰτία χαρᾶς καί ἀγαλλιᾶσεως γιά ὀλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. Ἡ Παναγία δέχθηκε τήν κλήση τοῦ Κυρίου, νά ὑπηρετήσει στό μεγάλο καί σωτήριο σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Ὅμως διπλή χαρά καί γιά τόν εὐαγγελισμό τοῦ Ἔθνους, στό ὁποῖο πάντοτε βασιλεύει ἡ πίστη στή βοήθεια καί στήν ἐνίσχυση τοῦ Θεοῦ.

Κατηχητικό Σχολεῖο Ἐνορίας Κουτσουρά

Οι άπορίες μας...

-Γιατί νηστεύουμε;

-Νηστεία είναι η άποχή από ορισμένες τροφές, που έχει καθορίσει η Έκκλησία μας σε καθορισμένες μέρες του έτους, για να προετοιμάζονται οι πιστοί να υποδεχθούν τα μεγάλα γεγονότα, όπως είναι τα Πάθη και η Ανάσταση του Κυρίου, η Γέννησή Του (25 Δεκεμβρίου), η Κοίμηση της Θεοτόκου (15 Αυγούστου) και η εορτή των Αγίων Δώδεκα Αποστόλων (30 Ιουνίου).

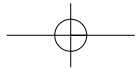
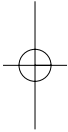
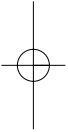
Η νηστεία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής αρχίζει από την καθαρά Δευτέρα και θεσπίστηκε από τους Πατέρες ως περίοδος πνευματικής προετοιμασίας για την υποδοχή του Πάσχα και της Ανάστασης του Χριστού, κατά το πρότυπο της τεσσαρακονθήμερης νηστείας του Προφήτη Μωϋσή, του Ηλία και του ίδιου του Κυρίου, που νήστευσε σαράντα μέρες πριν βαπτισθεί και ξεκινήσει τη δημόσια δράση του.

Ο πρώτος λόγος που νηστεύουμε είναι για να επικοινωνήσουμε καλύτερα με τον Δημιουργό μας Θεό. Η Έκκλησία καλεί τους πιστούς τις ημέρες της νηστείας να ζήσουν την ανανέωση, την εγρήγορση, την κάθαρση, την αυτοκριτική, την αναζήτηση της εσωτερικής ειρήνης και της πραγματικής ελευθερίας. Η νηστεία μαζί με την προσευχή είναι τα δύο μεγάλα όπλα του πιστού για να πλησιάσει τον Θεό.

Ο δεύτερος λόγος είναι η ωφέλεια στη σωματική υγεία, που βοηθά και στην ψυχική μας ευρωστία. Μάλιστα τα συμπεράσματα επίπονων και μακροχρόνιων μελετών αναφέρουν διαιτητικές οδηγίες, οι οποίες συμπίπτουν με αυτές που δρίζει και διδάσκει εδώ και αιώνες η Ορθόδοξη Έκκλησία.

Όσοι τηρούν τις καθορισμένες νηστείες, που είναι περίπου οι μισές ημέρες από τις 365 του έτους, καταναλώνουν όσπρια, λαχανικά, φρούτα, ελιές, ελαιόλαδο, ορισμένα θαλασσινά (γαρίδες, καλαμάρια, χταπόδια, καβούρια και αστακούς) ή και ψάρια (τις Σαρακοστές των Χριστουγέννων και των Αγίων Αποστόλων) και όχι ζωικά προϊόντα, τα οποία είναι βλαβερά για την υγεία των ενηλίκων.

Η Μεγάλη Σαρακοστή που μόλις ξεκίνησε, αποτελεί μία ευκαιρία για αποτοξίνωση, ειδικά για τους μεγαλύτερους. Αυτό αποδεικνύεται και επιστημονικά με βάση μία πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα που πραγματοποίησε πριν από λίγα χρόνια το Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης με τον ειδικό καθηγητή Προληπτικής Ιατρικής και Διατροφής κ. Α. Καφάτο στην Ήερά Μονή Σαββαθιανών Ηρακλείου. Μετά από μία μεγάλη περίοδο συνεχούς νηστείας οι Μοναχές δέν είχαν καμία έλλειψη σε απαραίτητα συστατικά στη διατροφή τους. Μάλιστα, παρόλο που δέν έτρωγαν καθόλου κρέας και ψάρι και χρησιμοποιούσαν στο διαιτολόγιό τους λάδι μόνο την Κυριακή, όλα τα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά βρέθηκαν στις αναγκαίες και κατάλληλες ποσότητες που συνιστούνται διεθνώς για την συντήρηση του οργανισμού και την κάλυψη των ημερησίων αναγκών σε ενέργεια, βιταμίνες, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, ασβέστιο, σίδηρο, μαγνήσιο κ.ά. Σύμφωνα με τον κ. Καφάτο: «*άκόμη και τα παιδιά μπορούν να ωφεληθούν από πη νηστεία, χωρίς να διατρέχουν κανέναν απόλυτως κίνδυνο από πη στέρση ορισμένων φαγητών. Όταν παίρνουν φυτική πρωτεΐνη από ποικιλία όσπριων και δημητριακών, εξασφαλίζεται πλήρης επάρκεια απαραίτητων αμινοξέων για άριστη ανάπτυξη*». Άλλωστε ότι στερεΐται φανερά στη διατροφή του ένα παιδί, μυστικά του τό χορηγεί και αναπληρώνει η Θεία Χάρη, που «πάντα τα ελλείποντα αναπληροΐ».

Ἱστορίες ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη

Ὁ Θεός δίδει τίς 10 ἐντολές στόν Μωϋσῆ

Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε μόνος του στό βουνό τοῦ Σινᾶ γιά νά συναντήσει τόν Θεό. Ὁ Θεός τοῦ εἶπε ὅτι Αὐτός ἦταν Ἐκεῖνος πού τοὺς ὀδήγησε στήν ἀπελευθέρωση ἀπό τή Αἴγυπτο καί τοὺς φρόντιζε στήν ἔρημο καί τοῦ ζήτησε νά πεί στοὺς Ἰσραηλίτες νά κάνουν μαζί μιά συμφωνία (Διαθήκη). Ἄν οἱ Ἰσραηλίτες δέχονταν τή συμφωνία θά γίνονταν λαός τοῦ Θεοῦ.

Μόλις κατέβηκε ὁ Μωϋσῆς στοὺς πρόποδες τοῦ Σινᾶ, ὅπου εἶχαν κατασκηνώσει οἱ Ἰσραηλίτες, καί τοὺς ἀνακοίνωσε αὐτά πού τοῦ εἶπε ὁ Θεός ὅλοι ἀπάντησαν μέ μιά φωνή ὅτι ἦταν πρόθυμοι νά τηρήσουν τό θέλημά του. Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε ξανά στό βουνό καί μετέφερε στόν Θεό τήν ἀπάντηση τοῦ λαοῦ. Τότε ἔδωσε ἐντολή νά ἀρχίσουν οἱ προετοιμασίες γιά τήν παραλαβή τοῦ Νόμου πού κράτησαν τρεῖς μέρες. Ὁ Θεός εἶπε στό Μωϋσῆ ὅτι θά ἔρθει κοντά του μέσα σέ πυκνό σύννεφο.

Ὅλοι ἔπρεπε νά καθαριστοῦν καί νά προετοιμαθοῦν κατάλληλα γιά νά ὑποδεχθοῦν τόν Θεό πού θά κατέβαινε στήν κορυφή τοῦ βουνοῦ καί θά συνομιλοῦσε μέ τόν Μωϋσῆ ἔτσι, ὥστε νά τόν ἀκούσει ὁ λαός καί νά τοῦ ἔχει πάντοτε ἐμπιστοσύνη. Πράγματι τρεῖς μέρες ἀργότερα ὁ οὐρανός συννέφιασε καί καπνός κάλυπτε ὀλόκληρο τό βουνό. Ἄρχισαν βροντές καί ἀστραπές καί ἀπό τό σύννεφο αὐτό ἀκούγονταν ἕνας δυνατός ἦχος, σάν ἀπό σάλπιγγα. Ὁ Μωϋσῆς εἶπε στοὺς Ἰσραηλίτες ὅτι θά ἀνέβαινε στό βουνό γιατί ὁ Θεός ἤθελε νά τοῦ μιλήσει. Τόν ἀκολούθησε μόνο ὁ βοηθός του ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ὅταν πλησίασαν

στήν κορυφή ἀκούσθηκε ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ μέσα ἀπό τά πυκνά σύννεφα μέ τίς δέκα ἐντολές:

-Ἐγώ εἶμαι ὁ Κύριος ὁ Θεός σου, πού σ' ἔβγαλα ἀπό τήν Αἴγυπτο. Δέν υπάρχουν γιά σένα ἄλλοι θεοί ἐκτός ἀπό μένα.

-Νά μήν κατασκευάσεις εἰδωλα ἄλλων θεῶν. Δέν θά τά προσκυνᾷς, οὔτε θά τά λατρεύεις.

-Νά μήν ὀρκίζεσαι στό ὄνομα τοῦ Θεοῦ σου χωρίς λόγο.

-Νά τηρεῖς τήν ἀργία τῆς ἑβδομῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδας, πού εἶναι ἅγια ἡμέρα ἀφιερωμένη στόν Θεό.

-Νά σέβεσαι τόν πατέρα σου καί τή μητέρα σου.

-Νά μή σκοτώσεις.

-Νά μή μοιχεύσεις.

-Νά μήν κλέψεις.

-Νά μή λές ψέματα.

-Νά μήν ἐπιθυμήσεις τίποτα ἀπό αὐτά πού ἀκήκουν στόν συνάνθρωπό σου.

Τά λόγια αὐτά τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι γνωστά ὡς Δεκάλογος, δόθηκαν ἀργότερα γραμμένα σέ δύο πέτρινες πλάκες, καί τοποθετήθηκαν μέσα σ' ἕνα ξύλινο ἐπιχρυσωμένο κουτί, τήν κιβωτό τῆς Διαθήκης.

Ἐκεῖ φυλασσόταν ὡς τό πολυτιμότερο κειμήλιο τοῦ Ἰσραηλικοῦ λαοῦ μαζί μέ μιά στάμνα πού περιεῖχε μάννα καί τό ραβδί τοῦ Ἄαρών, πού βλάστησε.

Ὁ Νόμος πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στόν ὄρος Σινᾶ σφράγισε τή Διαθήκη-συμφωνία πού οἱ Ἰσραηλίτες ἔκλεισαν μαζί του. Δέν εἶναι μιά σειρά ἀπό ἐντολές ἀλλά ἕνας ὀδηγός πού θά τοὺς ἔδειχνε πῶς ἔπρεπε νά ζοῦν, μετά τήν ἐλεύθερη καί συνειδητή ἀπόφαση τοῦ λαοῦ νά συμμετάσχει στό σχέδιο σωτηρίας πού ἄρχισε νά πραγματοποιεῖται μέ τήν ἀπελευθέρωση ἀπό τή δουλεία τῆς Αἴγυπτο.

Ἐφόσον λοιπόν οἱ Ἰσραηλίτες τηροῦσαν

καί ἐφάρμοζαν τόν Νόμο θά εἶχαν τήν εὐνοια καί τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἐάν ὅμως παράκουαν, αὐτό σήμαινε ὅτι ἀρνιόταν κάθε φροντίδα τοῦ Θεοῦ καί χωρίς αὐτή θά ἔμπαιναν σέ μία σειρά ἀπό περιπέτειες.

Τό χρυσό μοσχάρι- ἕνας ψεύτικος θεός

Σαράντα μέρες ἔμεινε ὁ Μωυσῆς στό ὄρος Σινᾶ μετά τήν ἐμφάνιση τοῦ Θεοῦ γιά τήν παράδοση τῶν 10 ἐντολῶν. Οἱ Ἰσραηλίτες πίστεψαν πώς ὁ Μωυσῆς δέν θά γύριζε πιά. Ξέχασαν ὅλα ὅσα ἔκανε γι' αὐτούς ὁ Θεός καί ζήτησαν ἀπό τόν Ἄαρών νά κατασκευάσει ἕνα εἶδωλο γιά νά τό λατρέψουν. Τότε ὁ Ἄαρών συγκέντρωσε ὅλα τά χρυσοφικά τῶν γυναικῶν καί μ' αὐτά κατασκεύασε ἕνα χρυσό μοσχάρι λέγοντας: «Αὐτός εἶναι ὁ Θεός σας, Ἰσραηλίτες, πού σᾶς ἔβγαλε ἀπό τήν Αἴγυπτο». Ὁλος ὁ λαός πήρε μέρος στή μεγάλη γιορτή πρὸς τιμὴ τοῦ καινούριου θεοῦ τους καί πρόσφεραν θυσία. Στό μεταξὺ ὁ Μωυσῆς ἄρχισε νά κατεβαίνει ἀπό τό ὄρος Σινᾶ κρατώντας τίς δύο πλάκες μέ τίς 10 ἐντολές. Μόλις ἔφθασαν μέ τόν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἄκουσαν τίς φωνές καί ἐκπληκτοί εἶδαν τό χρυσό μοσχάρι καί τούς χορούς. Βλέποντας τήν ἀσέβεια τῶν Ἰσραηλιτῶν πρὸς τόν ἀληθινὸ Θεό καί εὐεργέτη τους ὁ Μωυσῆς πέταξε τίς δύο πλάκες μέ τόν Δεκάλογο καί τίς ἔσπασε σ' ἕνα βράχο. Ἐπειτα πήρε τό χρυσό μοσχάρι καί τό κατέστρεψε ρίχνοντάς το στή φωτιά. Ὄταν ὁ Μωυσῆς ρώτησε τόν ἀδελφὸ του Ἄαρών γιατί παρέσυρε τόν λαό σέ μία τόσο μεγάλη ἁμαρτία, αὐτὸς ἀπάντησε ὅτι οἱ Ἰσραηλίτες, ἐπειδὴ ἀργοῦσε νά ἐπι-

στρέψει ἀπό τό Σινᾶ, ζήτησαν ἕνα καινούργιο Θεό γιά νά τούς ὀδηγεῖ.

Ὁ Μωυσῆς ἀνέβηκε πάλι στό ὄρος Σινᾶ. Ἐκεῖ ἔμεινε σαράντα μέρες καί σαράντα νύκτες καί παρακάλεσε τόν Θεό νά συγχωρήσει τόν λαό. Ἡ ἀγνωμοσύνη τοῦ λαοῦ ἦταν μεγάλη ἀλλά ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πολύ μεγαλύτερη, γι' αὐτό τούς συγχώρησε καί ἔδωσε στόν Μωυσῆ δύο καινούργιες πλάκες μέ τίς δέκα ἐντολές. Μόλις τόν εἶδαν οἱ Ἰσραηλίτες φοβήθηκαν ἀπό τή λάμψη τοῦ προσώπου του, γι' αὐτό μόλις τούς ἀνακοίνωσε ὅλες τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ ἔβαλε στό πρόσωπό του ἕνα κάλυμμα, γιά νά κρύβεται ἡ λάμψη του. Μόνο ὅταν συνομιλοῦσε μέ τόν Θεό καί ἀνακοίνωνε στό λαό τίς ἐντολές του ἔβγαζε τό κάλυμμα καί ὅλοι ἔβλεπαν ὅτι τό πρόσωπό του ἔλαμπε.

Οἱ πιό σημαντικές ἐντολές ἦταν: «Μόνο ὁ Κύριος εἶναι ὁ Θεός. Νά ἀγαπάτε λοιπόν τόν Κύριο, τόν Θεό σας, μέ ὅλη τήν καρδιά σας, μέ ὅλη τήν ψυχὴ σας καί μέ ὅλη τή δύναμή σας» καί «νά ἀγαπάτε τούς συνανθρώπους σας σάν τόν ἑαυτό σας».

Βρεῖτε τίς σύνθετες λέξεις

1. Τά ἑφτά νησιά μαζί. (= Ἐπάνησα).	10. Οἱ δέκα ἐντολές τοῦ Μωυσῆ.
2. Ἐνα ἐπίθετο μέ τρεῖς καταλήξεις.	11. Ἐνα ποδήλατο μέ δύο θέσεις.
3. Μία φούστα μέ τρία χρώματα.	12. Ἡ διάρκεια δεκαπέντε ἡμερῶν.
4. Ἐνα σύνολο μέ τρεῖς ὥρες.	13. Τά δώδεκα νησιά μαζί.
5. Ἐνα σπῆμα μέ τρεῖς ὀρόφους.	14. Τό νόμισμα τῶν εἴκοσι Λεπτῶν.
6. Ἐνα σχῆμα μέ τρεῖς γωνίες.	15. Τό νόμισμα τῶν πενήντα Λεπτῶν.
7. Ἐνα σχῆμα μέ πέντε γωνίες.	16. Τό νόμισμα τῶν δέκα Εὐρώ.
8. Ἐνα βιβλίο πού χωρίζεται σέ 4 τόμους.	17. Τό νόμισμα τῶν εἴκοσι Εὐρώ.
9. Ἐνα σύνολο μέ ἕξι μῆνες.	18. Ἐνας Ναός μέ δύο κλίτη.

Οι Ἀπόκριες καὶ ἡ Μεγάλη Σαρακοστή

Ἡ λέξη ἀποκριά στήν ἐκκλησιαστική ὀρολογία σημαίνει τήν τελευταία μέρα τῆς κρεωφαγίας, πρὶν ἀπό τήν περίοδο τῆς νηστείας. Προέρχεται ἀπό τό επίθετο ἀπόκρεως (ἀπό-κρέας) καί δηλώνει τήν ἀπομάκρυνση (ἀποχή) ἀπό τό κρέας.

Τήν ἴδια σημασία ἔχει καί ἡ λέξη καρναβάλι, πού προέρχεται ἀπό τίς λατινικές «carne» πού θά πῆ κρέας, καί «vale», πού σημαίνει χαίρε: ἀποχαιρετισμός δηλαδή τοῦ κρέατος καί γενικά τῆς καλοφαγίας. Ἄλλη ἐρμηνεία τῆς λέξης καρναβάλι εἶναι «carne levane», πού σημαίνει ἄρση τοῦ κρέατος, ἐξαφάνιση δηλαδή τοῦ κρέατος γιά ὅλη τή Σαρακοστή.

Οἱ ἀπόκριες γιορτάζονται σέ δύο Κυριακές πρὶν ἀπό τή Σαρακοστή κι ὀνομάζονται ἀπό τόν λαό μας: «ἡ πρώτη ἀποκριά» ἢ «Κρεατινή» ἢ πρώτη, καί «Τυρινή» ἢ δευτέρα, ἐπειδή τρώγονται τά γαλακτοκομικά ἢ τυρινά φαγητά (ὅλα ἐκτός ἀπό κρέας). Εἶναι οἱ Ἀπόκριες, οἱ δύο τελευταῖες ἐβδομάδες τοῦ Τριώδιου, τό ὁποῖο εἶναι μιὰ ἐκκλησιαστική περίοδος προετοιμασίας πρὶν ἀπό τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή (Σαρακοστή). «Ἀνοίγει τό Τριώδιο», ὅπως λέει ὁ λαός, μέ τήν Κυριακή τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου, συνεχίζει μέ τήν Κυριακή τοῦ Ἀσώτου, τήν Κυριακή τῆς Ἀπόκρεω καί τήν Κυριακή τῆς Τυρινῆς. Στήν πραγματικότητα τό Τριώδιο εἶναι ἐκκλησιαστικό βιβλίο πού περιέχει τίς ἀκολουθίες πού ψάλλονται τήν περίοδο αὐτή, μέχρι καί τό Μ. Σάββατο στίς Ἐκκλησίες μας. Ὀνομάστηκε ἔτσι γιατί στόν Ὁρθορο καθημερινά διαβάζονται τρεῖς ὠδές (ἀντί τῶν συνηθισμένων ἐννιά ὠδῶν).

Ἡ Καθαρά Δευτέρα εἶναι ἡ πρώτη μέρα τῆς

Μεγάλης Σαρακοστῆς καί ὀνομάζεται ἔτσι ἐπειδή εἶναι μέρα «κάθαρσης», καθαρισμοῦ δηλαδή ἀπό ὅσα θεωροῦνται ἀπαγορευτικά λόγῳ τῆς νηστείας. Γι' αὐτό σέ πολλά μέρη, οἱ νοικοκυρές συνηθίζουν νά καθαρίζουν καλά τίς κατσαρόλες τους ἀπό τά ἀποκριάτικα (μὴ νηστήσιμα) φαγητά, πλένοντάς τις μέ ζεστό σταχτόνερο.

Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή εἶναι σταθμός στή θρησκευτική μας ζωή. Σημαίνει 40 μέρες νηστεία καί προσευχή. «Τό στάδιο τῶν ἀγώνων

ἀνοίγει κι ὁποῖος ἀθλητής θέλει παίρνει μέρος» λέει ἕνας ὕμνος τῆς Μ. Σαρακοστῆς. Ὅπως στό στάδιο τοῦ στίβου καλεῖται ὁ ἀθλητής ν' ἀγωνιστεῖ, ἔτσι καί στό στάδιο τοῦ πνευματικοῦ στίβου καλεῖται ὁ χριστιανός ἀθλητής ν' ἀγωνιστεῖ πνευματικά. Στήν περίοδο αὐτή ἡ κάθε Κυριακή ἔχει νά μάς διδάξει κάτι ὠφέλιμο ὅπως διακρίνουμε στίς ἐξῆς εἰκόνες τῆς

Μεγάλης Σαρακοστῆς: Ἡ πρώτη εἶναι τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπου σ' αὐτήν εἶναι ἀφιερωμένη ἡ πρώτη Κυριακή τῶν Νηστεῶν. Γιορτάζουμε τήν ἀναστήλωση τῶν ἁγίων εἰκόνων (τό 834 μ.Χ.) καί στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας γίνεται ἡ περιφορά τους. Προσκυνοῦμε τίς εἰκόνες ἀλλά ἡ τιμὴ καί ἡ προσκύνηση δέν πηγαίνει στό ξύλο, ἀλλά στό εἰκονιζόμενο πρόσωπο, γι' αὐτό καί οἱ ἐκκλησίες εἶναι γεμάτες ἀπό εἰκόνες καί ἀγιογραφίες τῶν ἁγίων. Ἡ δευτεριεῖ εἰκόνα εἶναι ἕνός ἀπό τοὺς μεγαλύτερους ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμά. Πολέμησε τοὺς αἰρετικούς Παπικούς κι ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης (1296-1360 μ.Χ.). Ἡ τρίτη εἰκόνα εἶναι ὁ Τίμιος Σταυρός. Εἶναι ἡ Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὅποτε προσκυνοῦμε

Νηστείας ὀκτώσας: 1. Η, 2. ΓΗ, 3. ΕΝΑ, 4. ΟΡΕΣ, 5. ΜΗΚΟΣ, 6. ΕΝΜΑΔΑ, 7. ΤΡΙΩΔΙΟ, 8. ΡΗΤΟΡΙΚΗ, 9. ΙΣΟ- ΚΡΑΤΗΣ, 10. ΑΤΥΝΑΝΤΙΚΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΛΕΞΕΙΣ: 2. Τρικατράληφτο, 3. Τριχώμη, 4. Τριώρο, 5. Τριώροφο, 6. Τριώνιο, 7. Πετραγλω, 8. Τετραγλω, 9. Ἐξήλω, 10. Δεκαγλω, 11. Διθῆσιο, 12. Δεκαεπεπεπε, 13. Δωδεκά, 14. Εἰκοσάεπε, 15. Πεντηνὰεπε, 16. Δεκαεπε, 17. Εἰκοσάεπε, 18. Δικῆπτος, 19. Ἄποκρια, 20. ΠΑΧΑ 2. ΡΕΒΕΚΑ, 3. ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ, 4. ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ, 5. ΓΡΗΓΟΡΙΟ, 6. ΙΩΑΝΝΗΝ, 7. ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ, 8. ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ, 9. ΜΑΡΙΑ ΑΙΓΥΠΤΙΑ, 10. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, 11. ΝΗΣΤΕΙΑ, 12. ΗΣΙΑΣ.

τόν Τίμιο Σταυρό καί παίρνομε δύναμη γιά τόν ἀγώνα τῆς προσευχῆς καί τῆς νηστείας πού κάνομε μέσα στό στάδιο τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς.

Ἡ τέταρτη εἰκόνα εἶναι ἑνός ἄλλου ἁγίου καί μεγάλου πατρός, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, πού ἔζησε γιά σαράντα χρόνια στήν ἔρημο, ὅπου προσευχόταν καί συνομιλοῦσε μέ τόν Χριστό. Ὁνομάστηκε ἔτσι ἀπό τό βιβλίο αὐτό πού ἔγραψε, τήν «Κλίμακα» (σκάλα), ὅπου παρουσιάζει τίς ἀρετές σάν σκαλοπάτια πού ἀνεβάζουν τόν ἄνθρωπο μέχρι τόν οὐρανό. Ἡ πέμπτη εἰκόνα εἶναι μίας ἁγίας γυναίκας, τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἴγυπτίας.

Ἦταν πολύ ἁμαρτωλή, ὅμως μέ τή μετάνοια καί τήν ἐξομολόγηση ἔζησε 47 χρόνια στήν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη καί ἔγινε ἕνας ἐπίγειος ἄγγελος. Αὐτό εἶναι κίνητρο καί γιά ἡμᾶς. Πάντα εἶναι καιρός γιά μετάνοια καί πάντα οἱ ἄνθρωποι πρέπει νά ἐξομολογοῦνται γιά νά διορθώνονται.

Μετά ἀπό τίς πέντε πρώτες Κυριακές τῶν νηστειῶν ἔρχεται ἡ Κυριακή τῶν Βαῖων, πού μᾶς φέρνει στή Μεγάλη Ἑβδομάδα. Δύο ἀκόμη σημαντικές εἰκόνες:

Ἡ μία εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας μας. Κάθε Παρασκευή βράδυ τιμοῦν οἱ Χριστιανοί στίς Ἐκκλησίες τήν Παναγία μας μέ τούς

Χαιρετισμούς. Λέγονται σέ τέσσερις στάσεις κάθε Παρασκευή καί τήν πέμπτη Παρασκευή ...λέγεται ὁλόκληρος ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, ὅπως τόν ἔψαλαν οἱ Βυζαντινοί χωρίς νά καθήσουν καθόλου στήν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν γιά νά εὐχαριστήσουν τήν Παναγία, ὅταν τό 626 μ.Χ. ἔσωσε τήν Πόλη ἀπό τούς Ἀβάρους καί τούς Πέρσες πολιορκητές.

Ἄλλη εἰκόνα εἶναι ἡ *Θεία Λειτουργία τῶν Προηγουσμένων Δώρων*, πού τελεῖται κάθε Τετάρτη καί Παρασκευή τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Οἱ πρώτοι Χριστιανοί εἶχαν τόν πόθο νά κοινωνοῦν πολλές φορές τήν ἑβδομάδα. Ἐπειδή ὅμως τίς καθημερινές τῆ

Μεγάλη Σαρακοστή δέν τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία, γι' αὐτό καί τά Τίμια Δῶρα ἔχουν ἀγιαστεῖ ἀπό τήν προηγούμενη Κυριακή. Ἡ Προηγουσμένη εἶναι μία κατασκευαστική ἀκολουθία (Ἑσπερινός) γιά νά κοινωνοῦμε συχνά τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ μας. Μέ λίγα λόγια ἀναφέραμε διάφορες εἰκόνες τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς κατά τήν ὁποία πρέπει νά τηρήσομε ὅσο μπορούμε τή νηστεία πού ἐπιβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας.

*Βεατρίκη Βαλασιάδη-Νικολέτα Σπυριδάκη
Κατηχητικό Σχολεῖο
Ἱ. Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Σητείας*

Λίγο γέλιο...

-Ἐνας κλέφτης σταματᾷ μέ τό ὄπλο του ἕναν περαστικό, βγάζει τό πιστόλι καί τόν ἀπειλεῖ:
-Δώσε μου 100 Εὐρώ ἄλλιῶς θα σέ σκοτώσω.
-Καλά, θά σοῦ τά δώσω, ἀλλά πρέπει νά βρεῖς ρέστα γιατί ἔχω πεντακοσάρικο!

***

Ὁ ἀστυνομικός ρωτᾷ τήν κυρία πού καταγγέλει ὅτι δέχθηκε ἐπίθεση:

-Ἡ ἐπίθεση λοιπόν ἔγινε μέ λευκό ὄπλο;
-Ναί, κύριε, ἀστυνόμε, αὐτός ὁ ἄνδρας μέ κτύπησε μέ ἕνα μπουκάλι γάλα!

***

Ἡ μητέρα ρωτᾷ τήν ὑποψήφια παιδαγωγό

τῶν παιδιῶν της:

-Εἶστε σίγουρη ὅτι γνωρίζετε νά ἀναθρέψετε τά παιδιά μου σύμφωνα μέ τίς μοντέρνες μεθόδους;

-Βέβαια, κυρία μου, δέν τά δέρνω παρά μόνο ὅταν βρίσκομαι σέ αὐτοάμυνα!

***

-Εἶμαι στό σχολεῖο μόνο ἕνα μήνα καί ἤδη ἔχω πάρει τρία βραβεῖα.

-Γιά ποιόν λόγο;

-Πρώτον, γιατί ἔχω καλή μνήμη.

-Καί τά ἄλλα δύο γιά ποιό λόγο ;

-Γ' ἄλλα... Ἦ! πού νά θυμᾶμαι τώρα.

Σταυρόλεξο Γεωγραφίας

Βρείτε τις πρωτεύουσες τῶν νομῶν:

Τ	Ρ	Ι	Κ	Α	Λ	Α	Σ	Β	Λ
Ρ	Α	Ω	Λ	Α	Π	Η	Π	Ι	Α
Ι	Χ	Θ	Α	Θ	Η	Ν	Α	Ξ	Μ
Χ	Α	Ρ	Μ	Ε	Κ	Θ	Ρ	Β	Φ
Σ	Ν	Α	Ι	Β	Ο	Ν	Τ	Ο	Ι
Α	Ι	Π	Α	Τ	Ρ	Α	Η	Λ	Σ
Φ	Α	Κ	Ο	Ρ	Ι	Ν	Θ	Ο	Σ
Ι	Π	Ε	Σ	Ρ	Ο	Δ	Ο	Σ	Α

Ψάχνοντας κάθετα και ὀριζόντια θά βρείτε τις πρωτεύουσες τῶν παρακάτω νομῶν: Ἄττικῆς, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Λακωνίας, Ἄχαΐας, Τρικάλων, Κορινθίας, Δωδεκανήσου, Μαγνησίας και Χανίων.

Κατηχητικό Σχολεῖο

Ἡ σκάλα τῆς γεωμετρίας

1.	Η									
2.	Γ									
3.	Ε									
4.	Ω									
5.	Μ									
6.	Ε									
7.	Τ									
8.	Ρ									
9.	Ι									
10.	Α									

2. Ὅλοι τήν πατοῦμε.
3. Προσκαλεῖ.
4. Ὑπάρχουν και ... τῆς ἐκκλησίας.
5. Ἄλμα εἰς... ἕνα ἄθλημα.
6. Ἡ χώρα μας.
7. Πρῶτα ξεκινᾶ τό ... και μετά ἡ Μεγάλη Σαρακοστή.
8. Ἀρχαία σπουδαία ἐπιστήμη.
9. Σπουδαῖος δάσκαλος τῆς παραπάνω ἐπιστήμης στήν ἀρχαιότητα και μαθητής τοῦ Σωκράτη.
10. Ἐνας μέγανος ὠκεανός.

Ἀκροστιχίδα

Π	_____	Ἡ ἑορτή τῶν ἑορτῶν.
Ρ	_____	Ἡ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.
Ο	_____	Ἐτσι ὀνομάζεται ἡ Α' Κυριακή τῶν Νηστειῶν.
Η	_____	Ἐ αὐτοκράτορας ὄταν ἐψάλη ὁ ὕμνος στήν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν.
Γ	_____	Ἡ Β' Κυριακή τῶν Νηστειῶν εἶναι ἀφιερωμένη στόν ἅγιο ... τόν Παλαμᾶ.
Ι	_____	Ἡ Δ' Κυριακή τῶν Νηστειῶν εἶναι ἀφιερωμένη στόν ἅγιο ... τῆς Κλίμακας.
Α	_____	Ψάλλεται κάθε Παρασκευή ἀπόγευμα τῆ Μ. Σαρακοστή.
Σ	_____	Ἡ περίοδος τῆς νηστείας τῶν 40 ἡμερῶν.
Μ	_____	Ἡ Ε' Κυριακή τῶν Νηστειῶν εἶναι ἀφιερωμένη στήν Ὅσια...
Ε	_____	Στήν ἑορτή τοῦ ... τρῶμε ψάρι.
Ν	_____	Ἐτσι ὀνομάζεται ἡ ἀποχή ἀπό ὀρισμένα φαγητά
Η	_____	Μεγάλος Προφήτης.